

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

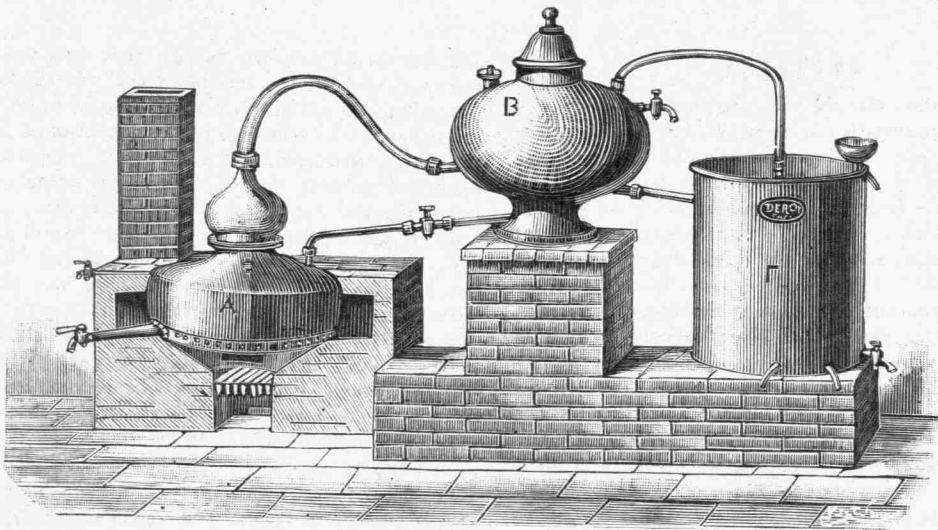
ΤΟ ΚΟΝΙΑΚ

Σπανίως ἐγένετο τόσο μεγάλη κατάχρησις ονομασίας τινός ὅσον γίνεται τῆς τοῦ ποτοῦ Κ ο ν ι ά κ .

Κ ο ν ι ά κ ἔνε τὸ κάλλιστον καὶ ἀβλαβέστατον τῶν οἶνοπνευματούχων ποτῶν, παρασκευαζόμενον εἰς τὴν πόλιν Cognac τῆς Γαλλίας καὶ εἰς τὸν νομὸν τῆς Charente ἐν γένει. Κατασκευάζεται δὲ τῇ ἀποστάξει νέων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἶνων, (προτιμῶνται δὲ οἱ *λευκοὶ) καὶ ἰδίως ὁ ἐκ τῆς σταφυλῆς Folle Blanche διὰ συσκευῶν λίαν ἀπλῶν (ἴδ. τὸ κάτωθι σχῆμα), περιεκτικότητος 250 ἕως 800 ὀκάδων. Κατὰ δευτέρον λόγον δύναται δικαίως νὰ δοθῇ τὸ ὄνομα Κ ο ν ι ά κ εἰς τὰ ἐξ οἶνου ἐν γένει δι' ἀπλῆς ἢ διπλῆς ἀποστάξεως παραγόμενα ποτά. Ὡς γνωστὸν ὁ οἶνος συνίσταται

λοῦ συνήθως) γίνεται σὺν τῷ χρόνῳ ἀσθενῶς χρυσοκίτρινον.

Ὅσον γηράσκει τὸ Κ ο ν ι ά κ τόσο βελτιοῦται ἡ ποιότης αὐτοῦ, γινομένης τῆς γεύσεως αὐτοῦ ἡπιωτέρας ἢ μᾶλλον ἥττον δριμύειας, ἰδίως ἕνεκα τῆς μεγαλύτερας ἀφομοιώσεως τῶν συνιστάντων αὐτό. Ἐλαττοῦται δὲ κατὰ τὴν διαφύλαξιν ἐν βαρελίῳ οὐ μόνον τὸ ἀπόλυτον ποσὸν τοῦ ποτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ σχετικὸν ποσὸν τοῦ ἐνεχομένου οἶνοπνεύματος καθίσταται ὀλιγώτερον, ἐπειδὴ τὸ οἶνόπνευμα εξατμίζεται εὐκολώτερον τοῦ ὕδατος. Τὸ νέον Κ ο ν ι ά κ εἶνε ἀκόμη «ἀγριον» οὕτως εἰπεῖν, ἀπαιτοῦνται δὲ τοῦλάχιστον 5 ἔτη πρὸς ὠρίμανσιν. Μεταχειρίζονται

Ἀποστακτήριον πρὸς παρασκευὴν Κονιάκ κατὰ τὸν ἐν Charente χρησιμοποιοῦμενον τύπον.

Α' Λέβης — Προθερμαντὴρ οἶνου. — Γ' Ψυκτήρ.

κατὰ κύριον λόγον ἐξ ὕδατος (85-90 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν) καὶ οἶνοπνεύματος (10-15 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν) καὶ τινων ἐκχυλισματικῶν οὐσιῶν*) τὸ δὲ ἐκ τῆς ἀποστάξεως αὐτοῦ λαμβανόμενον Κ ο ν ι ά κ συνίσταται ἐξ ὕδατος καὶ οἶνοπνεύματος καὶ δὴ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ 45 μερῶν ὕδατος καὶ 55 οἶνοπνεύματος* ἐκτὸς τούτων ἐνέχει ἐλάχιστον ποσὸν αἰθέρων ἰδίως οἰανθοαιθέρος, καταγεγμένων ἐκ τοῦ οἶνου εἰς τούτους δὲ ὀφείλεται καὶ τὸ ἄρωμα τοῦ Κ ο ν ι ά κ . Ὡς εἴπομεν ἤδη ἡ ἀπόσταξις τελεῖται δι' ἀποστακτηρίων, λίαν ἀπλῶν καὶ δὴ συνήθως εἰς δύο φοράς* τὴν πρώτην πρὸς συμπύκνωσιν καὶ τὴν δευτέραν πρὸς ἀνακάθαρσιν* ἡ τέχνη δὲ τοῦ κατασκευαστοῦ βασίζεται τὸ μὲν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ καταλλήλου οἶνου, τὸ δὲ εἰς τὸν προσήκοντα διαχωρισμὸν τῶν διαφόρων κλασμάτων τῆς ἀποστάξεως* ἔνε δὲ τοῦτο ζήτημα γεύσεως. Τὸ κάλλιστον ἔνε τὸ μέσον ἀπόσταγμα, τὸ πρῶτον δὲ καὶ τὸ τελευταῖον ἀπορριπτέα.

Τὸ χρῶμα τοῦ Κ ο ν ι ά κ εἶνε κατ' ἀρχὰς λευκὸν ἐντιθέμενον ὅμως τὸ ποτὸν εἰς βαρέλια (ἐκ μωρεοῦ-

καὶ διάφορα μέσα, τὸ πλεῖστον οὐχὶ ἐπιτυχῇ, πρὸς τεχνικὴν παλαίωσιν τοῦ Κ ο ν ι ά κ .

Τὸ Κ ο ν ι ά κ , τὸ ἐξ οἶνου ποτὸν τοῦτο, ὑπερτερεῖ πάντων τῶν λοιπῶν οἶνοπνευματούχων ποτῶν ἐπειδὴ εἶνε ὅλως σχεδὸν ἀπηλλαγμένον ζυμελαίων καὶ ἰδίως τοῦ δηλητηριώδους ἀμυλοπνεύματος, ὅπερ εὑρίσκεται εἰς πάντα σχεδὸν τὰ λοιπὰ οἶνοπνευματοῦχα ποτά, ἰδίως δὲ τὰ ἐξ ἀμυλούχων οὐσιῶν (γεωμήλων, ἀραβοσίτου, κτλ.) καταγόμενα,

Διὰ τοῦτο συνιστᾶται τὸ Κ ο ν ι ά κ καὶ ἰδίως τὸ παλαιὸν εἰς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ ἀναρρυνόντας, εἰς οὓς ἐνδείκνυται ἡ χρῆσις οἶνοπνευματοῦχου ποτοῦ.

Παρ' ἡμῖν δίδεται τὸ ὄνομα Κ ο ν ι ά κ καταχρηστικῶς εἰς ποτὰ πᾶν ἄλλο ἢ τὸ ὄνομα τοῦτο δικαιοῦμενα νὰ λάβωσι.

Ταῦτα παράγονται συνήθως ὡς ἐξῆς: 50 ὀκάδες οἶνοπνεύματος 96-97 βαθμῶν ἑκατονταβάθμου, ἢ τοῦ ἐνέχοντος 97 μέρη οἶνοπνεύματος καὶ 3 ὕδατος, μίγνυνται μετὰ 50 ὀκάδων ὕδατος* εἰς τὸ μίγμα τοῦτο προστίθεται ὀλίγον κεκαυμένον σάκχαρον (καραμέλα) διὰ τὸ χρῶμα, ὀλίγος οἶνος γλυκὺς ἢ ὀλίγον κοινὸν σάκχαρον, καὶ ἄρωμά τι καλούμενον Essence de

(1) Πρὸλ. Ο. Α. Ρουσοπούλου, ΟΙΝΟΛΟΓΙΚΑ σελ. 61.

Cognac συνιστάμενον δὲ ἐξ οἰνοπνευματικοῦ διαλύματος τεχνητοῦ οἰνανθοαιθέρος (μίγματος καπρινικοῦ καὶ καπριλικοῦ αἰθέρος) ἢ καὶ τοιοῦτου ἐξαχθέντος ἐκ τῆς ὑποστάθης τοῦ οἴνου (lie de vin). Ἡ πραγματικὴ ἀξία μιᾶς βαυκαλῆως τοιοῦτου ποτοῦ, δὲν ὑπερβαίνει τὰ 80 λεπτά, ἂν ληφθῶσιν ὡς τιμὴ τοῦ οἰνοπνεύματος κατ' ὅκαν δραχμαὶ 3. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ τὸ οἰνόπνευμα τὸ χρησιμοποιοῦμενον διὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ ΑΠΟΜΙΜΗΜΑΤΟΣ ἢ ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ⁽¹⁾ (Surrogat) τούτου δὲν εἶνε πρώτης ποιότητος.

Ἐκ τῶν ἄνω ἐξάγεται ὅτι δυσκολωτάτῃ ἢ εὐρεσις γνησιοῦ ἢ ἀγνοῦ Κονιάκ ἤδη εἰς μικρὰς τιμὰς ἐνὸς μάλιστα δὲν λειτουργεῖ παρ' ἡμῖν νόμος περὶ ἐξελέγξεως τῶν τροφίμων καὶ ποτῶν, ἢ τοῦλάχιστον δὲν καταστῇ ὑποχρεωτικὴ ἢ δήλωσις

τῆς καταγωγῆς τῶν ποτῶν ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς· τότε δὲ τὸ ἀγνόν Κονιάκ θὰ φέρῃ τὴν ἐπιγραφὴν ΚΟΝΙΑΚ ΕΞ ΟΙΝΟΥ. Εἰς τὴν ἐρώτησιν ἂν ἡ δήλωσις «Κονιάκ ἐκ σταφυλῶν» ἔσται ὀρθὴ παρατηρητέον ὅτι οὐχί. Διότι ἐπὶ τέλους τῶν σταφυλῶν μέρος ἀπαρτίζουσι καὶ τὰ στέμνυλα (ταῖπουρα) ἐξ ὧν παρασκευάζεται ἡ «σοῦμα» πολλὰκις δὲ καὶ τὸ «οὔζον», ποτὰ οὐχί εὐγενῇ καὶ οὐδεμίαν σύγκρισιν πρὸς τὸ Κονιάκ ἐπιδεχόμενα, διότι καὶ ταῦτα ἐνέχουσιν αἰσθητὰ ἴχνη ζυμελαίων, ἅτινα χορηγοῦσιν αὐτοῖς τὴν οὐχί εὐχάριστον ὁσμὴν καὶ παραχέουσιν.

Ἡ μεταβολὴ μέρους τῶν ἐλληνικῶν οἶνων εἰς καλὸν Κονιάκ ἐστὶ αὐτὸ μόνον λίαν ἐπικερδὴς ἐπιχείρησις ἀλλὰ καὶ εὐεργετικὴ διὰ τὴν ὑγίαν τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος.

Ο. Α. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Πόλις κυνῶν. Μεταξὺ τῶν πλαγίων προπόδων τῶν Βραχιδῶν ὁρέων καὶ τῶν ποταμῶν τοῦ Τεξᾶς, ἐκτείνονται ἐπὶ μίλους ἑπτὰ ἑως ὀκτὼ μιλίων, αἱ ἀμερικανικαὶ στέππαι αἱ καλούμεναι Δυτικοὶ Λειμῶνες. Ἐπὶ τῶν ὄχθων τῶν διαλακούντων αὐτὰς ποταμῶν φυῶνται θάμνοι καὶ δένδρα, πέραν δὲ τούτων πυκνὴ τις μόνον χλόη. Αἱ εὐρεταὶ πεδιάδες εἶνε ἀκαλλιέργητοι καὶ ἔρημοι Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διέρχονται ἐμπορικαὶ συνοδοίαι, μεταφέρουσαι ἐπιπόνως ἐμπορεύματα ἀπὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὸ Νέον Μεξικόν. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν φυλαὶ Ἰνδικαὶ μεταβαίνουσι πρὸς θήραν τῶν εὐκινήτων καὶ ρωαλέων καὶ περικαλλῶν ἀγρίων ἱππων, οὓς οἱ Ἰνδοὶ συλλαμβάνουσι διὰ μακρῶν καὶ δυνατῶν λωρίων, εἴτα δὲ καὶ ὑποτάσσουσι καὶ ἐξημεροῦσιν. Ἐνταῦθα ἀπαντῶνται ὁ χαρίεις αἰγάκος, παμμεγέθεις λύκοι, καὶ ἀγέλαι βουβάλων, ὧν ἡ σὰρξ καὶ τὸ δέρμα σφοδρὰς διεγείρουσιν ἐπιθυμίας, καὶ ἐξ ὧν χιλιᾶδες φονεύονται ἐτησίως. Ἐνταῦθα τέλος ἀπαντᾶται τὸ περίεργον ζῶον τὸ καλούμενον «κύων τῶν λειμῶνων» ἔχον μέγεθος περίπου λαγωῦ, σχῆμα δὲ κεφαλῇ καὶ ὀδόντας ὁμοιάζοντα πρὸς τοὺς τοῦ σκίουρου. Εἶνε ζωηρὸς, εὐκίνητος, φαίδρὸς καὶ ἔχθρὸς τῆς μοναξίας. Οὐδαμοῦ θ' ἀπαντῆτε ἐν τῶν ἐραυμάτων τούτων ζῶων μόνον, ζῶν ὡς ἀγρίμιον. Ἐκεῖ ἔνθα τὸ ἔδαφος καλύπτεται ὑπὸ χλόης προσφιλοῦς αὐτοῖς, χλόης ἀβρᾶς καὶ θαλερᾶς, ἀποκαθίστανται εὐθὺς. Σκάπτοντες τὰς φωλεὰς τῶν, ἐγείρουσι γηλόφους, δίδοντες οὕτω εἰς τὰς κατοικίας αὐτῶν ὅψιν σωρῶν σιτηῶν μικροσκοπικοῦ στρατοπέδου. Ἐὰν εἶνε μακρὰν ποταμοῦ τινος, σκάπτουσι λάκκους, καὶ οὕτω οὐδ' ὕδατος στεροῦνται. Ἀναπνέουσα καθαρὸν ἀέρα, ἔχουσι καλὴν τροφήν, καὶ ζῶσιν ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ. «Φθάνων, λέγει περιηγητὴς τις, ἐγγὺς ἐνὸς τῶν σταθμῶν τούτων βλέπει τις κύνας μεταβαίνοντας ἀπὸ κατοικίας εἰς κατοικίαν, ὡς εἰς ἐπισκέψεις· ἄλλους τρώγοντα· τὴν δροσερὰν χλόην, ἄλλους συνηθισμένους ὡς ἐὰν ἔμελλον νὰ συνεδριάσωσι καὶ ἄλλους σκεπτομένους ὡς φιλοσόφους ἐπὶ τῶν κατωφλίων τῶν κατοικιῶν τῶν. Ἀλλὰ μόλις τις ἐξ αὐτῶν ἰδῇ ἐμπορικὴν συνοδίαν, ἀγγέλλει τοῦτο δι' ὀξείας ὕλητος, ἅπαντα δὲ ἡ παροικία κρύπτεται πάραυτα εἰς τὰ ὑπόγεια αὐτῆς οἰκήματα. «Ἐν τοῖς πλησιείοις μου, λέγει ἕτερος περιηγητὴς κατώρθωσα νὰ πλησιάσω ἀπαρτήρητος ἐγγὺς πολλῶν τοιούτων κατασκηνώσεων. Ἐν

μιᾷ τούτων παρετήρησα ἡμέραν τινὰ κύνα πολὺ χονδρότερον τῶν ἄλλων σοβαρῶς παρὰ τὴν εἰσόδον τῆς κατοικίας του καθήμενον. Εἶπεν ὕψος ἀξιοσπεπὲς ὅπερ προσεῖλκυσε τὴν προσοχήν μου, καὶ παρέμεινα ὁλόκληρον ὥραν παρατηρῶν αὐτόν. Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα δωδεκάς συμπολιτῶν του τὸν ἐπεσκέψθη ἀλληλοδιαδόχως· προσήρχοντο μετὰ σεβασμοῦ, συνωμίλουν στιγμὰς τινας, εἴτα δ' ἀπήρχοντο, ἄλλοι μὲν φαίδροί, ἄλλοι δὲ σκεπτικοί. Δὲν δύναμαι νὰ βεβαιώσω ἂν ὁ χονδρὸς ἐκεῖνος κύων ἦτο ἀρχηγὸς τῶν, οἱ δ' ἐπισκέπται του ἐπληροφόρουσαν αὐτὸν περὶ τῶν τῆς κοινότητος ὑποθέσεων· ἀλλ' εἰαν ζῶν τι δύναται νὰ δώσῃ νόμους καὶ νὰ ὀργανώσῃ διοίκησιν, τοῦτο εἶνε ὁ κύων τῶν λειμῶνων.» Κατὰ δυστυχίαν τῶν μικρῶν ποταμῶν ὠρῶν κυνῶν, ἡ σὰρξ τῶν εἶνε ἐξαιρετός, οἱ δὲ περιηγῆται μὴ ἀρκούμενοι εἰς τὸ νὰ παρατηρῶσιν αὐτὰ, τὰ φονεύουσιν ἀσπλάγχχνως.

Ἀπὸ Σκύλλης εἰς Χάρυβδιν. Οἱ κάτοικοι τῆς Ἰαμαίκας ἔπαθον τὸ ἐξῆς: Πρὸ δεκαετίας οἱ ἀρουραῖοι μὴς εἶχον αὐξήσῃ εἰς βαθμὴν ὀλέθριον διὰ τὰς φυτείας τῶν ζαχαροκαλάμων. Ὅπως καταπολεμήσωσιν αὐτοὺς ἔφεραν ἐξ Ἰνδιῶν τρία ζεύγη ἰχθυεμόνων, ἅτινα ταχέως πολλαπλασιασθέντα ἤρχισαν τὸ σωτήριον ἔργον. Οἱ ἀρουραῖοι μας ἀμειλίχτως διωκόμενοι μετὰ παρέλευσιν τριῶν τεσσάρων ἐτῶν ἐξηφανίσθησαν. Ἀλλὰ εἰς τὸ διάστημα τοῦτο οἱ ἰχθυεμόνες ἐπολλαπλασιάσθησαν, μὴ ἔχοντας δὲ πλέον πρόχειρον τροφήν τὴν τρυφερὰν σάρκα τῶν μυῶν ἐπετέθησαν κατὰ τῶν ὀρνίθων καὶ τῶν ἄλλων κατοικιδίων πτηνῶν, δὲν φεῖδονται δὲ καὶ τῶν φωλεῶν τῶν περὶκων καὶ τῶν ὀρνύγων τῆς νήσου, τὰς ὁποίας εὐρίσκουσιν εὐκόλως διότι εἶνε ἐκτισμέναι κατὰ γῆς. Οἱ πρῶν σωτῆρες κατέστησαν τύραννοι ἀνυπόφοροι, καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ἰαμαίκας ζητοῦσι τώρα τροπὸν πρὸς ἐξόντωσιν αὐτῶν.

Ἡ θεραπεία τῆς φθίσεως. Ἐν τῷ λονδινίῳ Χρόνῳ τῆς 1 Νοεμβρίου ἐδημοσιεύθη τὸ ἐξῆς ἐκ Βερολίνου τηλεγράφημα: «Δύο φθισικοί, νοσηλευθέντες ἐν τῷ νοσοκομείῳ τοῦ Ἐλῆους, διὰ τῆς μεθόδου τοῦ Κῶχ, ἐθεράπεύθησαν. Κατ' ἄλλα τηλεγραφήματα τὰ πειράματα τοῦ Κῶχ ἐξακολουθοῦσι, παρακολουθεῖ δ' αὐτὸν μετ' ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος ὁ ὑπουργὸς τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Γκόσσλερ, ὅστις ἀπηύθυνεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα μακρὰν ἔκθεσιν, προτείνων εἰς αὐτὸν τὴν ἐν Βερολίνῳ ἱδρυσιν ἐργαστηρίου βακτηριολογικῶν ἔρευνῶν, ὁμοίου πρὸς τὸ ἐν Παρισίῳ λειτουργοῦν παστερίρειον ἱδρυμα. Ὁ Κῶχ ἐλπίζει ὅτι θὰ δυνηθῇ ἐπι-

(1) Πρὸλ. Ἐγκυκλ. Δεξικὸν τ. Α' σελ. 837.